

[Indenrigsministeren]

Det sidste spørgsmål, jeg vil gøre et par kommentarer til, er spørgsmålet om stemmeret, valgret og valgbarhed for udlændinge.

Jeg vil godt erindre om det, som står i bemærkningerne, nemlig at der er tale om formentlig 46.000 udlændinge, der vil få mulighed for at stemme, hvis lovforslaget på det punkt bliver gennemført. Mit skøn er, at ca. en fjerdedel af de 46.000 er nordiske statsborgere, som i dag har retten, og disse 11.000-12.000 udlændinge har, selv om de ikke er danske statsborgere i dag, retten til at stemme ved de kommunale valg. Det, vi gør, er altså, at vi åbner mulighed for 35.000 andre, som adskiller sig fra de første 11.000-12.000 derved, at de sprogligt og på anden måde står os lidt fjernere. Det er den adskillelse, der er, og det er ikke engang sikkert, at den er så klar. Jeg kunne godt forestille mig, at der var nogle, der havde lige så svært ved at forstå finsk, som de har ved at forstå urdu.

Det, vi taler om i tal, er altså ca. 35.000 mennesker, som vi giver mulighed for at være medbestemmende vedrørende de lokale forhold, når de har været her en rimelig tid, nemlig 3 år, hvor de ellers på alle områder over for kommuner og amtskommuner har samme rettigheder og pligter som alle andre.

Jeg har svært ved at forstå de ordførere, som i den anledning gør store, principielle bemærkninger. Jeg har specielt svært ved at forstå, at man vil hævde i dag, at vi bør følge princippet om, at indfødsret og valgret skal følges ad, for det princip er brudt. Jeg skal ikke sige på stedet, om det er med de pågældende partiers billigelse, det er blevet brudt, men det er brudt. Vi stiller ikke det krav til andre nordiske landes statsborgere, at de skal have indfødsret.

Jeg skal tage meget fejl, hvis ikke de overvejelser, der foregår i EF om at indrømme valgret under forudsætning af en vis gensidighed, har samme karakter. Der stiller man heller ikke krav om indfødsret. Der er jo ingen grund til at lave EF-regler om, at folk, der har indfødsret, kan stemme til de kommunale valg, så meningen med at arbejde med den sag i EF må jo være – det er simpel logik – at man skal overveje, om man skal indrømme valgret til kommunale valg, selv om de pågældende ikke har indfødsret i det EF-land, de bor i.

Jeg ved naturligvis ikke, hvilken stilling de partier, som i dag har hævdet, at princippet, at indfødsret og valgret skal følges ad, fortsat bør gælde, vil tage, hvis der kommer et sådant EF-forslag. Vi har altså brudt det princip allerede på nuværende tidspunkt, og kommer der et EF-forslag – hvad jeg kan have mine tvivl om af grunde, som jeg vender tilbage til om et øjeblik – vil det jo heller ikke være i overensstemmelse med det princip. Jeg synes nok, at de partier – det er bl. a. venstre og kristeligt folkeparti – der har givet udtryk for det princip, skulle tage og overveje, om ikke det må få den konsekvens, at når der kom et sådant EF-forslag, så måtte man sige nej til det.

Jeg har lagt mærke til, at der i EF er problemer med hensyn til at komme til vejs ende med de overvejelser, der er sat i gang om kommunal valgret til EF-borgere i hinandens lande. Jeg har især lagt mærke til, at problemerne synes at bestå i, at en række lande har en sådan forfatning, at der stilles krav om, at man skal have indfødsret, også når der er tale om stemmeret til lokale valg, og at de er meget lidt tilbøjelige til, har jeg forstået, at ville gå ind i overvejelser om at ændre deres forfatning.

Det er derfor, jeg er af den overbevisning, at det vil vare længe, før der kommer de fælles EF-regler, som vi i en periode har ventet på, og det er det, der er årsagen til, at regeringen synes, det må være rigtigt, at der nu tages en selvstændig dansk stilling til disse ting. Det betyder selvfølgelig også, at det krav om gensidighed, som hr. Bundgaard Nielsen nævnte var venstres forudsætning for at kunne sige ja, kan vi i hvert fald ikke regne med at få opfyldt på EF-basis i en rum tid, så vidt jeg kan se.

Jeg vil gerne sige til hr. Knud Lind, at jeg har vanskeligt ved at forestille mig, at et parti eller en gruppe vil opstille et menneske til kommunalbestyrelsen, der overhovedet ikke er i stand til at forstå det, der foregår i kommunalbestyrelsen. Jeg har vanskeligt ved at forestille mig, at den pågældende skulle have lyst til selv at forsøge sig, og jeg har specielt vanskeligt ved at forestille mig, at et tilstrækkelig stort antal mennesker vil stemme på et sådant menneske. Det er vistnok lidt af et skræmmebillede, hr. Knud Lind har villet stille op. Som jeg sagde før: hvis det er et problem, så har vi det i princippet allerede i